

BAB III

MÉTODÉ PANALUNGTIKAN

3.1 Sumber Data

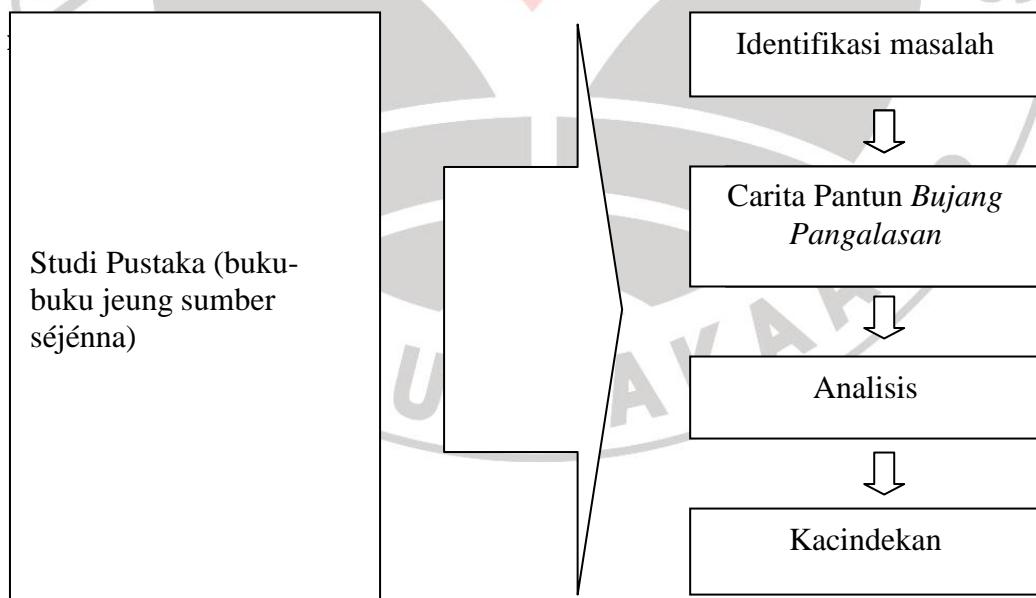
Sumber data dina ieu panalungtikan nyaéta buku hasil transkripsi Carita Pantun *Bujang Pangalasan* nu dipedarkeun ku proyék penelitian pantun jeung folklor sunda tempatna di Bandung, taun 1974. Seri ka-20. Ieu carita pantun dipantunkeun ku Ki Ating ti Tegaldatar, Pabuaran, Sukabumi, anu diusahakeun ku Ajip Rosidi.

Kandelna buku aya 54 kaca, anu lebarna 220 cm x 330 cm. Eusi buku dibagi dua bagian , nyaéta

- (1) Pangajap ti pupuhu proyék, jeung
- (2) Carita Pantun *Bujang Pangalasan*.

3.2 Desain Panalungtikan

Alur panalungtikan bisa dibagankeun saperti ieu di handap

3.3 Métode Panalungtikan

Métode panalungtikan nya éta cara nu digunakeun ku panalungtik pikeun ngumpulkeun data panalungtikan (Arikunto,1998:151). Métode panalungtikan mangrupa salah sahiji cara pikeun ngahontal tujuan panalungtikan. Pikeun ngahontal tujuan panalungtikan, métode anu digunakeun nya éta métode déskriptif analisis. Métode déskriptif analisis nya éta métode anu bisa ngungkulan pasualan-pasualan anu aktual ku cara ngumpulkeun data, ngadéskripsikeun data, sarta ngaanalisis data.

Digunakeuna métode ieu dina ngumpulkeun datana diluyukeun jeung kaayaan nu nyampak, nu saterusna disusun jadi hasil analisis anu bisa digunakeun pikeun bahan pangajaran sastra berbasis pendidikan karakter.

3.4 Définisi Operasional

Sangkan écés, istilah anu aya patalina jeung judul ieu panalungtikan didéfiniskeun sacara operasional saperti ieu di handap.

1) Carita Pantun *Bujang Pangalasan*

Carita pantun mangrupa carita rékaan anu ukuranna paranjang, gelar dina wangun lisan, sarta ngandung hal anu méré kesan pamohalan tapi miboga ajén-inajén nu nyampak dina eusi caritana.

Conto carita pantun anu dikaji dina ieu panalungtikan nyaéta Carita Pantun “*Bujang Pangalasan*” anu dipantunkeun ku Ki Ating (Tegaldatar, Pabuaran, Sukabumi) tur diropéa dina wangun prosa ku Ajip Rosidi taun 1974.

2) Ulikan Struktural, Sémiotik, jeung Étnopédagogik

Ulikan struktural nyaéta ngadadarkeun téks carita pantun dumasar kana unsur-unsur intrinsik pikeun mikanyaho patalina éta unsur. Dina ieu panalungtikan, analisis téks didadarkeun pikeun néangan hubungan sabab-musababna unsur-unsur pangwangun karya sastra hususna nu aya dina carita pantun “*Bujang Pangalasan*”.

Ulikan sémiotik sacara étimologis asalna ti basa Yunani “séméion” anu hartina ‘élmu tanda’. Ieu pamarekan dipaké pikeun maluruh eusi carita pantun

“*Bujang Pangalasan*” dumasar kana tanda, saperti sistem tanda, sistem tanda jeung prosés anu luyu pikeun ngagunakeun tanda (Van Zoest,1993: 1; Sudjiman, 1990:75; Sudjiman jeung Aart Van Zoest, 1992: vii; jeung Hartoko,1986:131).

Étnopédagogik nyaéta ajén, pangaji, harga, ngajénan, ngahormatan, ngahargaan (LBSS,1995:7). Sedengkeun nurutkeun Alwasilah (2009:50) Étnopédagogik nya éta praktek atikan dumasar kana kaaripan lokal.Salah sahiji kaaripan lokal nu aya dina karya sastra sunda nya éta ajén-inajén nu aya dina Carita Pantun *Bujang Pangalasan*.

Kaaripan lokal museurkeun pangaweruh salaku sumber inovasi jeung karancagéan nu bisa dibudayakeun pikeun kasejahteraan masarakat. Kaaripan lokal aya hubunganana jeung pangaweruh nu dihasilkeun, diteundeun, dikelola jeung diwariskeun.

Kaaripan lokal anu nyangkaruk dina carita pantun *Bujang Pangalasan* leubeut pisan, ti mimiti ngadéskripsikeyun kaayaan nagara jeung karakter tokoh-tokohna.

Kaayaan nagara anu sugih mukti, beurat, beunghar, gedongna salawé jéjér, balé bubar, baé manggut, balé rarawés kancana, ampig-ampig laying sari, tatapakan, goong Jawa. Hal ieu ngadéskripsikeyun yén suksésna nagara lantaran raja jeung bala bantuanana dina sikep jeung karakterna. Hasil dina prosés ngadu'a ditarung ku élmu ditarung ku tumbal.

Jakob Sumarjo (2011:271) kaaripan lokal mangrupakeun ajén-ajen anu pangalusna jeung mangrupa norma-norma sosial masarakatna. Kaaripan lokal ngandung harti étika masarakatna.

Conto urang Jawa Timur anu sakola di Bandung, hirup di Jawa Barat pikaresepeun, masarakatna teu resep paséa,daréhdéh jeung soméah. Pamadegan urang Jawa Timur ieu dumasar pangalaman hirup di Jawa Timur. Numutkeun Jakob Sumarjo yén ungkara di luhur téh magrupa kaaripan lokal Sunda.

3.5 Instrumén Panalungtikan

Instrumén nu dipaké dina ieu panalungtikan nya éta sistim kartu data. Dina kartu data dipidangkeun abjad, ngaran sumber data, kaca jeung paragraf.

A

Astagfirulloh al adzim

..... (BP :)

- a. Struktur Formal jeung Naratif
- b. Unsur Semiotik
- c. Ajén Étnopédagogik

3.6 Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik panalungtikan nyaéta salah sahiji usaha anu kudu dilakukeun kalawan ngagunakeun metode anu tangtu, sangkan udagan anu dipiharep tina hiji panalungtikan bisa kahontal (WordPress.com).

Téhnik anu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta: téhnik ulikan pustaka. Téhnik ulikan pustaka gunana pikeun néangan sarta nangtukeun dasar-dasar tiori tina buku-buku anu aya patalina jeung maslah anu rék ditalungtik, sarta maca carita pantun *Bujang Pangalasan* tuluy maluruh unsur-unsur strukturalna, sémiotik , jeung étnopédagogik.

Ari lengkah-lengkah ngumpulkeun data nyaéta :

- 1) Néangan Carita Pantun *Bujang Pangalasan*;
- 2) Maca Carita Pantun *Bujang Pangalasan*;
- 3) Nyirian struktur formal jeung unsur étnopédagogik; jeung
- 4) Nyalin catatan tina Carita Pantun *Bujang Pangalasan* kana kartu data.

Ngumpulkeun dina panalungtikan ilmiah nya éta prosédur anu sistematis pikeun meunangkeun data anu diperlukeun (Satori,2009:103). Téhnik ngumpulkeun data dina ieu panalungtikan ngaliwatan studi pustaka jeung analisis eusi.

3.7 Téhnik Analisis Data

Téhnik anu digunakeun dina analisis data nyaéta téhnik Analisis téks. Ari lengkah-lengkah nganalisis data saperti ieu di handap

- 1) Nyusun data sacara alfabétis;
- 2) Nganomeran jeung ngodeuan data ;
- 3) Nyieun papasingan data;
- 4) Nganalisis data tina struktur formal jeung naratif, unsur sémiotik jeung ajén
- 5) Étnopédagogik;
- 6) Ngadéskripsiéun jeung nafsirkeun data; jeung
- 7) Nyusun kacindekan.

